GAZETA LWOWSKA.

Wychodzi z Dodatkiem codziennie, prócz świąt i niedzieli. Prenumerata kwartalna miejscowym 4 złr. 15 kr., odbierającym pocztą 4 złr. 40 kr., Inseracyę opłacają od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr. następnie po 2 kr. m. k.

Nr. 252. Czwartek 31. października 1850. Rok bieżący gazety **39.**

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Anglia. — Francya. — Włochy. — Niemce. — Królestwo Polskie. — Turcya. — Wiadomości handlowe.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 22. października. Dla wsparcia dotkniętych przez wylew Wisły mieszkańców obwodu Tarnowskiego, otrzymano tu ze strony czeskiego namiestnictwa 97 złr. 52 kr. m. k., i odesłano kwotę tę na miejsce przeznaczenia.

C. K. prezydyum krajowe podaje z przyjemnością i z wyrazem podzięki ten dar dobroczynny do publicznej wiadomości.

Sprawy krajowe.

(Dalszy ciąg rozporządzenia ministeryalnego względem zniesienia ciężarów gruntowych w Galicyi.)

B. Postępowanie przy zaległościach i odbieraniu danych przez rząd forszusów.

§. 190. Przedłożony przez uprawnionych wykaz zaległości w robociznach poddańczych tudzież innych powinności inwentarskich za czas użytkowania w roku 1848, od 1. listopada 1847 do 15. maja 1848 ma okręgowa komisya wziąć pod uprzednie sprawdzenie.

§. 191. W tym celu należy każdego obowiązanego przywołać, przeczytać mu w obec starszyzny miejscowej zaległość, ustanowione na mocy tego rozporządzenia jednostajne ceny i oznajmić wyrachowaną według nich pieniężną kwotę i tę ostatnią, jeżeli żadne zarzuty wniesione nie są, w wykazie zaległości wymienić.

§. 192. Jeżeli likwidarność zaległości jest zaprzeczona, a między uprawnionym i obowiązanym nieprzyjdzie do skutku ugoda, należy spór odesłać do cywilnego sędziego, który z nim postąpi według mającego się wydać przepisu o traktowaniu zaległości dawniejszych.

193. Jeżeli według przepisów zapozwany obowiązany nie stanie do pertraktacyi, pomimoto komisya ma przedsięwziąć z urzędu likwidacyę i oszacowanie zaległości.

§. 194. Po skończonej pertraktacyi będzie wydany wykaz zaległości w formie indemnizacyi w trzech paryach, z których jeden będzie doręczony gminie, drugi uprawnionemu, a trzeci będzie przedłożony komisyi ministeryalnej, która prenotacyę zaległych kwot w urzędzie podatkowym nakaże.

§. 195. Wykaz zaległości będzie zawierać:
a) zlikwidowane zaległości;
b) pieniężną kwotę, którą zamiast nich obowiązany ma zapłacić;
c) termina do zapłaty;
d) termin rekursu.

§. 196. W razie zapowiedzenia rekursu może być pojedyńczym obowiązanym na ich żądanie wydany wyciąg z wykazu zaległości.

§. 197. Wykazanie zaległości od 15. maja 1848 po koniec października 1848 dzieje się w ten sposób, iż się wynaleziona renta roczna w stosunku do wymienionego przeciągu czasu oblicza.

Tę kwotę zaległości przypadającą nie na obowiązanego, należy przenieść tak w wykazy gmin pojedyńczych (§. 185.), jako też w główny wykaz (§. 186.) i osobno wyrazić.

§. 198. Co się tyczy forszusów wsparcia danych z publicznego skarbu poddanym, pozostaje w mocy dekret galicyjskiego krajowego prezydyum z 23. maja 1848 l. 6918, o ile się postanowieniom tego rozporządzenia nie sprzeciwia.

§. 199. Wszystkich tych forszusów, względem których urzęda cyrkularne w wytknięty powyższym dekretem sposób wykonały już obrachowanie, albo aż do wejścia w życie komisyi okręgowych dla uwolnienia od ciężarów gruntowych jeszcze je wykonywują, nie mają te komisye pod żadną dalszą likwidacyę podciągać.

§. 200. W stosownym czasie każe sobie komisya ministeryalna przedłożyć akta pertraktacyi o forszusach, których likwidacyę wprawdzie rozpoczęto, ale niedokonano, jako też o tych, w których dominia nie przedłożyły żądania o obrachowanie w terminie wyznaczonym na mocy przytoczonego prezydyalnego dekretu, i przeszle je okręgowym komisyom do przedsięwzięcia obrachowania.

C. Postępowanie przy należytościach niepoddańczych.

§. 201. Okręgowa komisya ma uwolnienie od ciężarów przy tych powinnościach od tego zacząć, iż się za wezwaniem pojedyńczych obowiązanych i ze względem na §. 8. tego rozporządzenia przekona, jak dalece zgadza się własność i miara deklarowanych poborów z przepisami ustaw, z dokumentami i innemi alegatami, do których przy dziesięcinach duchownych także według nowych dyrektywów spisane i buchalterycznie rozpoznane parafialne inwentarze należą. Oraz postara się o te alegata, jakie według rozmaitości danin do oszacowania ich i wzajemnych należytości są potrzebne.

§. 202. Po skończonem rozpoznaniu tytułów poboru i zlikwidowaniu, należy według przepisu tego rozporządzenia za każdy gatunek należytości i wzajemnych powinności ustanowić jednostajne ceny, oznajmić je obowiązanym, a jeżeli z ich strony niebędą uczynione żadne zarzuty, przystąpić do wypisania pretensyi indemnizacyi i reluicyi; jeżeli zaś zachodzą trudności, należy postąpić z niemi według przepisu następujących paragrafów.

Jeżeli gmina wystąpi jako obowiązany, należy odbywać przepisaną w tym i w poprzedzającym paragrafie pertraktacyę z osobami, wyrażonemi w §. 158. tego rozporządzenia.

§. 203. Podczas pertraktacyi, w których także uprawniony ma wystąpić, może być uczyniona remonstracya:
a) przeciw faktycznemu poborowi należytości lub wzajemnej powinności;
b) przeciw prywatnoprawnemu tytułowi do tego;
c) przeciw oszacowaniu wartości.

We wszystkich takich przypadkach ma komisya próbować, nieprzerywając jednak toku pertraktacyi w ogóle, czy się nie da przywieść do skutku ugoda, i mieć przytem na pamięci §. 174. tego rozporządzenia.

Jeżeli ugoda nieprzyjdzie do skutku, należy postanowienia §§. 177. do 183. zastosować, jednakże z przestrzeganą w §§. 181. i 183. modyfikacyą, że zamiast byłych ustaw dla traktowania sporów poddańczych i byłego prawem zwyczaju, jedynem prawidłem jest niezaprzeczony faktyczny stan posiadania.

§. 204. Rezultat wykazanej indemnizacyi lub reluicyi ma komisya każdemu pojedyńczemu obowiązanemu wydać w formie sumaryczuego wykazu. Ten wykaz powinien zawierać:
a) przedmioty uwolnienia od ciężarów;
b) przypadającą ztąd na obowiązanego rentę indemnizacyi lub reluicyi;
c) kapitał rentowy;
d) części, jakie kraj ma ponosić (§. 18. patentu z 15. sierpnia 1849);
e) te rubryki, względem których się udano do drogi prawa, i wykaz indemnizacyi odwleczonym pozostaje;
f) deklaracya strony względem wpłaty kapitału;
g) ciężary, które bez indemnizacyi zniesiono;
h) termina odwołania się i skutki jego zaniedbania.

Wyrok ten należy w trójnasób wypisać; dwa egzemplarze należy zatrzymać dla komisyi ministeryalnej, a jeden ma komisya okręgowa bezpośrednio doręczyć obowiązanemu, który potwierdzi odebranie na oryginale, komisya zaś potwierdzi dzień odebrania na dokumencie. Jeżeliby uprawniony zastrzegł sobie odwołanie się, należy czwarty egzemplarz wygotować i w takiż sam sposób jemu doręczyć.

§. 205. Podanie w należyty czas odwołania się lub żałoby nie wywiera na wyrok indemnizacyi i przyznaną przezeń zapłatę żadnego zwlekającego wpływu.

Tylko w takich przypadkach należy uskutecznione przez obowiązanego zapłaty wydać uprawnionemu aż po odrzuceniu założonego przez pierwszego rekursu, albo po wydanej na korzyść ostatniego decyzyi sądowej.

Lecz jeżeli sąd przychyli się do rekursu obowiązanego, albo jeżeli na jego korzyść wyjdzie decyzya sądowa, wtedy należy mu zwrócić uskutecznione tymczasem przewyżki zapłaty.

§. 206. Przy zamknięciu pertraktacyi ma komisya dla uprawnionego z odniesieniem do pojedyńczych wyroków uwolnienia od ciężarów wygotować główne wykazy o przypadającej na niego indemnizacyi z dołączeniem mającej się przez kraj ponosić renty i bezpośrednio jemu doręczyć. W tym wykazie należy te rubryki wymienić, które według §. 205. niestósowne są do wypłaty.

Dwie parye głównego wykazu biorą się do aktów dla komisyi ministeryalnej.

§. 207. Przeciw tym głównym wykazom nie ma miejsca żaden rekurs, tylko wolno jest uprawnionemu względem jakiej pomyłki rachunkowej podać albo zaraz do komisyi okręgowej przypomnienie w celu poprawienia, albo bezpośrednio do komisyi ministeryalnej w przeciągu ośmiu dni dla użytku rewizyi obrachunkowej.

§. 208. O wykazanych według §. 65. przez komisyę okręgową reluicyach zniesionych robocizn in natura, ma okręgowa komisya każdemu obowiązanemu doręczyć wykaz specyalny, a uprawnionemu obejmujący całą gminę wykaz ogółowy, w którym należy wymienić każdą obciążoną realność i nazwisko jej posiadacza.

Jeżeli te wykazy stały się prawomocne, przynależna władza sądowa ma według przepisu o postępowaniu sumarycznem bezpośrednio egzekucyę na nie przyzwolić.

§. 209. O prowadzeniu protokółów mówi postanowienie §. 188 tego rozporządzenia.

§. 210. Skoro komisya okręgowa ukończy operat o wymienionych w. 43 i §. 62 wynagrodzeniu lub reluicyi podlegających ciężarach odnośnie do uprawnionego, przesyła protokóły z dwoma egzemplarzami wyroków i wygotowanych dla uprawnionego głównych wykazów komisyi ministeryalnej.

O rekursach w ogóle.

§. 211. Przeciw wyrokom i decyzyom komisyi okręgowej może być podany rekurs do komisyi ministeryalnej we wszystkich przypadkach, w których tem rozporządzeniem wyraźnie to za niestósowne nie uznano.

Rekurs ten należy w przeciągu trzech dni od dnia doręczenia zakwestyonowanego wyroku w komisyi okręgowej ustnie lub pisemnie zapowiedzieć, a samo pismo rekursu zaopatrzone wyrokiem komisyi w oryginale, w nieochybnym dalszym terminie czternastu dni liczących się po zapowiedzeniu, przedłożyć komisyi okręgowej, i tylko, jeżeliby ta już nie była w okręgu obecną, komisyi ministeryalnej.

Jednakże wolno jest każdej partyi, z rzeczeniem się założenia pisemnego rekursu, podać do protokółu swoje powody rekursowe.

Również w interesie publicznego skarbu może być wykonywane prawo rekursu w miarę jego uczestnictwa w wykazaniu indemnizacyi.

Sposób przez kogo, i jak ma być wykonywane to prawo, będzie uregulowany osobną, przez ministeryalnych komisarzy w porozumieniu z szefem krajowym mającą się ułożyć instrukcyą, którą do zatwierdzenia ministerstwu przedłożyć i publicznie ogłosić należy.

Ta instrukcya ustanowi osobno przypadki, w których ma być wykonywane prawo zarzutów, remonstracyi albo rekursu, równie jak bliższe postanowienia o wykonywaniu tego prawa na podstawie zasad tego rozporządzenia (§. 173).

§. 212. Komisya okręgowa ma przedłożyć rekurs w przeciągu trzech dni po jego podaniu wraz ze swojemi uwagami do rozstrzygnięcia komisyi ministeryalnej.

Na nieweześnie od strony zapowiedziany lub podany rekurs nienależy mieć żadnego względu.

§. 213. Przeciw wydanej z jak największem przyspieszeniem decyzyi komisyi ministeryalnej, jeżeli ona nie potwierdzi wyroku komisyi okręgowej, pozwolony jest dalszy rekurs do ministeryum.

Ten należy w prekluzyjnym terminie czternastu dni, licząc od dnia decyzyi doręczonej w drodze komisyi okręgowej, albo jeżeliby nie była już w miejscu obecną, w drodze okręgowego starostwa, z załączeniem tej ostatniej w oryginale podać do komisyi ministeryalnej, a ta ma niezwłocznie konkomitować go do ministeryum, które w ostatniej instancyi rozstrzyga.

Postępowanie komisyi ministeryalnej z nadesłanemi operatami.

§. 214. Skoro komisya okręgowa przyszle uwalniający od ciężarów operat, nakaże przewodniczący komisyi ministeryalnej obrachunkowe rozpoznanie, każe w krótkiej drodze usunąć zaszłe rachunkowe pomyłki, poczem komisya ministeryalna, jeżeli się żadne trudności przeciw legalnemu postępowaniu w sprawie uwolnienia od ciężarów nie okażą, dołączy do wyroków indemnizacyjnych i głównych wykazów potwierdzenie, i przezto nada im własność przydatnych do intabulacyi dokumentów.

Po uskutecznionem rachunkowem rozpoznaniu mają obrachunkowi urzędnicy wnieść propozycyę, by w właściwej kasie przyznaczoną do odebrania rentę równie jak do wydania uprawnionemu już wówczas splatną rentę prenotować.

§. 215. Poczem komisya ministeryalna nakaże, o ile się to według zachodzących okoliczności da uskutecznić, w właściwym sądzie za przesłaniem obudwu egzemplarzy wyroków indemnizacyjnych, tabularne zabezpieczenie pretensyi właściwej kasy i równoczesne wymazanie pierwiastkowych ciężarów, w których miejsce kapitał uwalniający od ciężarów nastąpił.

Jeden egzemplarz wyroku, zaopatrzony klauzulą wcielenia należy odesłać do komisyi ministeryalnej, drugi ma pozostać w tabuli i będzie uważany za część dokumentu tabularnego.

§. 216. Następnie komisya ministeryalna nakaże właściwym korporacyom tabularną specyfikacyę pretensyi indemnizacyjnych, wynikłych uprawnionemu ze zniesienia należących poborów do jakowej majętności jako gałęzi dochód niosącej i w tym celu zakomunikuje władzy tabularnej dwa egzemplarze wykazów (§§. 185. 206), z których jeden, zaopatrzony klauzulą intabulacyi należy odesłać do komisyi ministeryalnej, a drugi ma w tabuli pozostać jako część dokumentu tabularnego.

§. 217. Nakoniec nakaże komisya ministeryalna właściwej kasie prenotacyę renty i zaległości, mających być spłaconemi w terminach podatkowych.

O spłatach.

§. 218. Jeżeli obowiązany podczas pertraktacyi wynagrodzenia oświadczy, że chce całkiem albo w części uskutecznić spłacenie indemnizacyjnych lub reluicyjnych kapitałów, ile takowe do niego według przepisów tego rozporządzenia należy (§§. 195, 198, 204), ma okręgowa komisya donieść o tem komisyi ministeryalnej, która w tej mierze właściwej kasie prenotacyę i odebranie nakaże.

§. 219. Jeżeli się obowiązani po odbytej z nimi pertraktacyi zgłoszą, że kwoty kapitałowe chcą spłacać przez potrącanie, postąpi sobie komisya ministeryalna, na doniesienie urzędów podatkowych, według przepisu poprzedzającego paragrafu.

We wszystkich przypadkach spłacenia kapitału pozostawia się spłacającym, aby sami wyjednali tabularne wymazanie kwot zapłaconych, co z uwolnieniem od stęplu i taxy ma nastąpić.

§. 220. Gdy przyjdą do spłaty kwoty kapitałowe za pobory, które z posiadaniem realności są połączone, komisya ministeryalna każe je przesłać do tej realnej władzy sądowej, której realność podlega, oprócz, jeżeliby oznajmiciel tych poborów wywiódł się jej upoważnieniem, że sam może podnieść kwotę kapitałową, w którym to razie może mu być podniesienie w samej właściwej kasie zaasygnowane.

Realna sądowa władza ma bronić praw trzecich osób do tych kwot kapitałowych według istnących przepisów.

Jeżeli oznajmiciele byli upoważnieni do poborów bez względu na posiadanie pewnej realności, podniesienie ich należy zaasygnować na ręce właściwej władzy administracyjnej.

Spłaty, które byli poddani uskuteczniają za dalszy pobór służebności, ma tymczasowie kasa rządowa *ad depositum* odebrać.

O dalszem ich użyciu wyjdzie osobne rozporządzenie.

§. 221. Renty i zaległości, jeżeli w czasie, za który bieżą, żadnej egzekucyi nie uległy, należy oznajmicielowi do wypłaty zaasygnować; inaczej zaś należy arkusze i asygnacye płatnicze przesłać sądowej władzy, która wykonała egzekucyę, dla doręczenia.

Asygnacya płatnicza dzieje się wtedy na ręce wymienionych przez sąd osób.

Lecz powinnością ubiegających się o egzekucyę jest, prawa egzekucyi w drodze właściwej władzy egzekucyjnej podać do wiadomości komisyi ministeryalnej.

§. 222. Jeżeli obowiązany zaległości z użytku w roku 1848 zapłacił zaraz przy komisyi na ręce uprawnionego, tedy ta ostatnia ma to zanotować w wykazie zaległości i w protokóle likwidacyi i potwierdzić obowiązanemu spłatę z uwolnieniem od stęplu.

§. 223. Zresztą względem spłat ze strony obowiązanych kasom, i względem wypłaty upłynionych kwot uprawnionym, należy postąpić według przepisów dekretu ministerstwa finansów z 14. lutego 1850 roku l. 454.

Osobne postanowienia.

§. 224. Wszystkie na korzyść uprawnionego do kasy wpływające, równie jak wszystkie należytości, które kasa uprawnionemu ma wypłacić, należy obrócić na pokrycie i uzupełnienie danych temuż w skutek okólnika z 27. czerwca 1849 forszusów, a prawa trzecich osób do zaległości i renty indemnizacyjnej następują po pretensyach kasy za dane jej forszusy.

Dalsze wydanie tych forszusów ustaje od chwili, w której renta indemnizacyjna spłatną się staje.

§. 225. Kataster indemnizacyi krajowej należy ułożyć i prowadzić pod bezpośrednim kierunkiem ministeryalnego komisarza, według potwierdzonego przez ministeryum na jego propozycyę planu.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

(Wiadomości potoczne z Wiednia.)

Wiedeń, 25. października. Cesarzowa rosyjska miała przecie powziąć zamysł spędzenia zimy w klimacie południowym — mówią, że w Wenecyi. Przyboczny lekarz cesarzowej miał już przybyć na miejsce dla przekonania się osobiście, jak dalece klimat południowy odpowiedni jest dla zdrowia cesarzowej.

— W ministerstwie kultury krajowej ukończono projekt do prowizorycznej ustawy polowej. Składa się z trzech rozdziałów; pierwszy z nich mówi o przestępstwach, jakie przeciw polom popełniane bywają, i określa je dokładnie. Drugi rozdział zawiera postępowanie przeciw przestępcom, a trzeci przepisy o organizacyi i wystawieniu właściwej straży polnej.

— Cesarz Jego Mość rozkazał na propozycyę komisyi adjustowania armii, aby w adjustowaniu niemieckiej i węgierskiej piechoty, następnie strzelców, saperów i minerów niektóre zmiany zaprowadzono. Z wydanych w tej mierze przepisów dowiadujemy się, że płaszcze tego wojska będą nadal podszyte, zaopatrzone dwiema dziurkami do guzików, i tak krajane, aby osłaniając cały pakunek, jednak z przodu się nierozchodziły. W surdutach nastąpi polepszenie formy. Każda kompania strzelców otrzyma dwa rogi sygnałowe. Bielizna żołnierzy będzie lepsza, a z nowym gatunkiem polepszonego obuwia nakazano robić próbę na wielką skalę.

— Z aresztantów przy sypaniu szańców w Osieku, którzy w czasie, gdy ta twierdza zostawała w ręku powstańców, nie chcieli przyjąć ofiarowanej im wolności pod warunkiem wstąpienia do armii buntowników, raczył Cesarz Jego Mość ośmnastu *zupełnie ułaskawić*, drugim zaś opuścił połowę kary z tem złagodzeniem, aby resztę kary w lekkich kajdanach odbywali.

(Wiadomości potoczne z Wiednia z d. 26. paźdz.)

Wiedeń, 26. paźdz. Podług otrzymanych właśnie doniesień przybył Jego Ces. Mość wczoraj zrana do Warszawy i został przez Cara z wielką czcią przyjęty. Wyjazd Jego Ces. Mości z Warszawy nastąpi podobno we czwartek. Konferencye dyplomatów zaczną się z dniem dzisiejszym.

— W ciągu powrotu z Warszawy do Wiednia zabawi Jego Ces. Mość kilka dni w Krakowie. Mówią, że i Cesarz rosyjski także tam przybędzie. Ze strony gminy tamtejszej robią już przygotowania do wielkich uroczystości na przyjęcie Monarchy. Intendant dworu Jego Ces. Mości odjechał dziś z kuchnią dworską i licznymi sługami do Krakowa dla przygotowania wielkiej uczty dworskiej, która się tam odbędzie.

— Jego królew. Mość starszy z braci Jego Ces. Mości, Arcyksiążę Ferdynand, poświęci się jak słychać, zawodowi wojskowemu.

Za kilka dni pojedzie Arcyksiążę w towarzystwie majora hr. Coudenhofen do Tryestu, a ztamtąd odpłynie tymczasowo na pokładzie fregaty *Venus* do Ameryki. Uniform marynarski nosi Arcyksiążę od dwóch dni dopiero.

— Do wyciskania sygnatury pocztowej na markach listowych zaczęto temi dniami używać nowego stęplu, który za pomocą 4 kółek i dziewięciu sterczących punktów każdą użytą markę niezmazalnie naznacza. *(Rchz.)*

(Korpus rosyjski nad Dniestrem. — Starostwo grodzkie w Węgrzech. Rozprawa w dzienniku „Ostdeutsche Post.“)

Wiedeń, 25. paźdz. Stacyonujący na linii między Kamieńcem Podolskim, Chocimem i Jampolem nad Dniestrem 25.000 korpus armii rosyjskiej otrzymał w ostatnich czasach posiłki w rekrutach z Polski i niemieckich księztw nadbałtyckich, którzy pomimo nieustannych słót prawie bardzo pilnie ćwiczą się w robieniu bronią; korpus ten ma teraz liczyć do 32.000 ludzi.

— Słychać, że starostwo grodzkie w kilku znaczniejszych miastach węgierskich, które dotychczas stanowiło część władzy miejscowej, ma być odłączone od gminy i w cesarski urząd zmienione. Z tego zaś, że instytut ten przejdzie teraz pod zarząd państwa, wyniknie dla tyczących się gmin miejskich podwójna korzyść, mianowicie najpierw będą mogły przemazać w księgach swoich dość znaczną rubrykę wydatków, a powtóre otrzymują przezto dobrze zorganizowany instytut bezpieczeństwa, który oprócz własnych obowiązków swoich także i władzę miejską czynnością swą wspierać będzie.

— Dziennik *Ostdeutsche Post* umieścił dziś rozprawę o stanowczości chwili obecnej, której po największej części zdaje się niezbywać na prawdzie. Między innemi stawia on we względzie sprawy kurheskiej następującą alternatywę: albo wystąpić natychmiast z bronią w ręku przeciw wkraczającym do Kurhesyi wojskom, albo też dopuścić, aby ze strony unii skończyło się na częściowem obsadzeniu elektoratu heskiego, przezcoby zatargi tamtejsze wprawdzie zawieszone, lecz nie usunięte zostały. Wszelako nam się wydaje to być rzeczą zupełnie jasną, że obsadzenie kraju w imieniu unii, do której elektorat nienależy, byłoby nietylko gwałtem nie do usprawiedliwienia, ale i nie do zniesienia nawet. Jak wiadomo, zawarły Prusy przed wieloma laty tak zwaną konwencyę etapową z Kurhesyą, w której zastrzegły sobie przechód wojska na kilku gościńcach kurheskich i prawo kantonowania tamże. Tylko stolica Kassel jest uwolnioną od tego. Jednakowoż w żadnym razie nie są Prusy upoważnione wywierać jakikolwiek wpływ na owe rozporządzenia, które tam do przytłumienia agitacyi rewolucyjnej bezpośrednio potrzebnemi się być zdają. *(Oe. Cor.)*

Najnowszy numer gazety wychodzącej w Zara potwierdza wczorajsze doniesienie nasze o wypadku w bośniańskiem miasteczku Mostar i dodaje jeszcze, że podług wiadomości z Herzogowiny muzułmanie tamtejsi niechcą ani słyszeć nawet o nakazanem tam przystawianiu rekrutów, i że w razie potrzeby nawet zbrojny opór stawić zamyślają. *(Oe. Cor.)*

(Pruski korpus na granicy Kurhesyi.)

Wiedeń, 26. paźdz. Ściągnięty na granicy Kurhesyi pruski korpus zostaje pod naczelnem dowództwem jenerał-leitnanta hr. Gröben, komendanta siódmego korpusu armii. Pod nim dowodzą jako dywizyonery: jenerał-major Bonin, mający główną kwaterę w Wetzlar, jenerał-leitnant Tietzen i Hennig mający główną kwaterę w Paderborn tudzież jenerał-leitnant książę Wilhelm Radziwiłł mający główną kwaterę w Erfurcie. Według ostatnich wiadomości zamyślono skoncentrować korpusy pod Wetzlar i Erfurtem. Zresztą jeżeli pruskie dzienniki poważają się mówić o wyparowaniu wojsk związkowych, zdaje się iż na tem zasadzają swoje domysły, że korpus jenerała Gröben niewięcej jak równą siłę to jest 20—25000 ludzi wystawić może.

(Ogłoszenie wydane do redakcyi dzienników Pragskich.)

Praga, 24. paźdz. Do wszystkich redakcyi pragskich dzienników wydano dzisiaj następnjące w pragskich dziennikach umieszczone ogłoszenie:

Z powodu rozszerzanych przez prasę poczęści całkiem nieprawdziwych wiadomości, poczęści zaś takich doniesień o dyspozycyach wojskowych, które tak ze względów politycznych jako i wojskowych dopuścić nie można, uznało c. k. wysokie prezydyum wojskowej komendy kraju za rzecz potrzebną, zakazać jak najsurowiej ogłaszanie wszelkich artykułów wyrażających się o ilości, stanie, o ustawieniu i operacyach c. k. armii, tudzież o jej kontramarszach i rozlokowaniu. Zakaz ten tyczący się również i przedruku podobnych artykułów z innych dzienników, ma być tem ściślej zachowany, ileże w przeciwnym razie każdy przeciw temu działający redaktor oprócz kary aresztu według okoliczności od jednego do trzech miesięcy, skazany jeszcze będzie na karę pieniężną 200 złr. m. k., a tyczący się dziennik zakazany. Z pod zakazu tego wyjęte jest tylko umieszczenie a właściwie przedruk urzędowych doniesień w pomienionym względzie ogłoszonych. *(W. Z.)*

(Kurs wiedeński z 26. października 1850.)

Oblig. długu państwa 5% — 93$^1/_8$; 4$^1/_2$% — 81$^5/_8$; 4% — 73$^1/_2$; 2$^1/_2$% — 49. Akcye bankowe 1140. Losy z 1834 roku 183; z 1839 roku 114$^3/_8$. Akcye kolei półn. 107$^1/_8$.

Anglia.

(Depesza telegraficzna.)

Londyn, 25. paźdz. Podług doniesień dzienników angielskich zamyśla Francya i Rosya wezwać gabinet pruski, aby przez dopełnienie przyjętych na siebie w obec Danii zobowiązań położył koniec sprawie szlezwickiej. Wczoraj odbyła się angielska rada ministeryalna z powodu zaproszenia Anglii do oczestnictwa w tem wezwaniu. *Times* zapowiada rosyjsko-francuskie obsadzenie Renu i Szlązka. *Globe* utrzymuje, że niezdołałaby może przeszkodzić stanowczym krokom tych mocarstw. *(G. Wr.)*

Francya.

(Dekreta urzędowe względem zmiany w ministerstwie.)

Paryż, 23. paźdz. Dzisiejszy Monitor urzędowy ogłasza następujące dwa dekreta tyczące się zmiany zaszłej w ministerstwie:

„W imieniu ludu francuskiego. Prezydent republiki rozporządza: Jenerał dywizyi de Schramm (Jan, Paweł, Adam), prezydent komitetu piechoty mianowany został ministrem wojny na miejsce jenerała Hautpoul, którego dymisyę przyjęto.

W pałacu Elysée 22. października 1850.

Louis Napoleon Bonaparte.

Prezydent republiki rozporządza: Art. 1. Jenerał dywizyi d'Hautpoul, reprezentant ludu mianowany został tymczasowo jeneralnym gubernatorem Algeryi na miejsce powołanego do innych funkcyi jenerała Charron. Art. 2. Minister wojny ma polecone wykonanie niniejszego dekretu.

W pałacu Elysée, 22. października 1850.

Louis Napoleon Bonaparte.

Minister wojny: de Schramm.

(Manifest lewej strony wojskowej.)

Paryż, 22. października. Prawie wszystkie dzienniki tutejsze umieściły dziś artykuł pod tytułem: „manifest lewej strony wojskowej“, który uważają powszechnie za wyraz planów Cavaignaca. Dokument ten zapowiada w ogóle, że jenerałowie Cavaignac i Lamoriciere wystąpią po otworzeniu sesyi jako obsolutni obrońcy konstytucyi, a gdyby zgromadzenie narodowe bez względu na przepisano formy zadekretowało przecież rewizyę konstytucyi, wydadzą odezwę do kraju. Główny okres manifestu tego jest dosłownie następujący: P. jenerał Cavaignac będzie stawać w obronie konstytucyi; stopień uszanowania jego dla niej znany już dostatecznie z tego, iż występywał przeciw ustawie wyborczej z 31go maja. Jeźli dzieło rewizyjne uchwalone zostanie przed 29. maja 1851, będzie jenerał sprzeciwiać się temu, opierając się na dosłownem brzmieniu konstytucyi, a w razie potrzeby wezwie nawet do pomocy prezydenta, który zaprzysiągł wierność dla konstytucyi. Jeźliby zgromadzenie narodowe uchwaliło przedłużenie prezydentury Bonapartego, będzie jenerał apelować do patryotyzmu wszystkich francuzów, i stanie na czele wszystkich obywateli kraju, którzy powstaną w obronie konstytucyi z 4. listopada.“

O tem wszystkiem miał jenerał Cavaignac wyrazić się w taki sposób, iż niepodobna wątpić już o zamiarach jego, a my pozwalamy sobie dodać i to jeszcze, że jenerał Lamoriciere zgadza się z nim zupełnie. Jenerał Bedeau nieprzyjął formalnie jeszcze żadnego zobowiązania na siebie, wszelako po objawionych kilkakrotnie intencyach jego, niedziwilibyśmy się wcale, gdyby z kolegami swymi wspólny cel popierał dla bronienia konstytucyi a mianowicie dla odparcia wszelkich propozycyi względem przedłużenia władzy prezydenta. Na wszelki sposób jednak można się spodziewać, że jenerał Cavaignac przypuści bardzo silny atak na najbliższem posiedzeniu. *(G: Wr:)*

Włochy.

(Depesze telegraficzne.)

Turyn, 24. paźdz. Rząd zakłada tu pracownię narodową dla zatrudnienia emigrantów włoskich. Arcybiskup Franzoni powrócił już z Genewy do Lugdunu. W krótce oczekują tu ważnych reform w armii. Liczba pułków pieszych ma być pomnożona, wielu oficerów wyższych wyznaczono poczęści do dyspozycyi a poczęści przeniesiono już na inne stacye. Piemoncka linia telegraficzna jest już na okończeniu.

Rzym, 22. paźdz. Temi dniami mianowano tu kilku gubernatorów nowych, a kilku przeniesiono na inne miejsca. *(Oe. Cor.)*

(Ostatnia poczta z Włoch.)

Turyn, 21. paźdz. Poseł francuski pan Ferdynand Barrot powraca z końcem tego miesiąca do Paryża. — Deputowanych izby i senat zaproszono na dzień 5 listopada dla zagajenia parlamentu. — Prezydent senatorów pan Maro wzywa ich do usilnej gorliwości i poświęcającej się czynności w załatwieniu równie licznych jak i ważnych spraw nadchodzących. — Na mocy król. dekretu stanie sztab artyleryi z 3ma pułkami. — P. Durini, członek byłego prowizorycznego rządu w Modyolanie, umarł wczoraj w Liwurnie. — Z Genuy donoszą z dnia 21., iż dniem wprzódy składała gwardya narodowa w obecności króla przysięgę na konstytucyę.

Florencya, 19. paźdz. Dziennik *Nationale* zakazano zupełnie; tyczący się dekret ministeryalny znajduje się dzisiaj w urzędowej części gazety *Monitore toscano*. — Słychać, iż flota angielska na morzu śródziemnem pod wodzą admirała Parker rzeciła kotwice w zatoce Palma, niedaleko wyspy Sardynii. Admirał czeka tam na depesze z Anglii, które wysłano okrętem *Indus* do Malty.“ *(Oe. Cor.)*

(Najnowsze wiadomości z Włoch.)

Turyn, 21. października. Dziennik *Armonia* zapewnia z dobrego źródła, że arcybiskup z Vercelli pomimo iż *Risorgimento* temu zaprzecza, pochwala zupełnie publikacyę wydanego doń od papieża pasterskiego listu, w którym na postępowanie Piemontu wyrzeczona jest najostrzejsza nagana. — *Risorgimento* okrywa zmarłego niedawno członka byłego Medyolańskiego prowizorycznego rządu Durini wyraźną pochwałą. — Minister handlu hrabia Cavour wydał do wszystkich władz okręgowych okólnik, w którym je wzywa, aby mu donosiły o stanie i sporządzaniu cereal iów i oraz zapowiada, iż zamyśla przezto dać zupełną wolność handlowi. — Hyszpański poseł Desmaisieres doręczył dziś królowi na uroczystem posłuchaniu swe listy wierzytelne.

Rzym, 18. Wczoraj o kwadrans na dziewiątą zrana opuścił papież stolicę i udał się do kastelu Gundolfo, gdzie przyjęty od załogi francuskiej, dawał ludowi błogosławieństwo. Zabawiwszy tam kilka godzin i odznaczywszy kilku francuskich oficerów zaproszeniem na obiad, udał się z powrotem do Rzymu, gdzie stanąwszy o szóstej godzinie wieczór, z okrzykami radości od ludu był przyjęty.— Dwudziesty drugi pułk piechoty pomaszerował do Civitavecchia, zkąd do Algieryi odpłynie. — Niektóre domy bankowe w Rzymie otrzymały od swoich komitentów polecenia zakupywać papierowe pieniądze, i ściągać za nie najnowszej emisyi certyfikaty, które 8—9 procent zysku niosą. Zapewniają, że sam dom Torlonia umieścił w taki sposób 80,000 skudi w certyfikatach, z innych stron obrócono na takiż sam zamiar około 1,000,000 skudi. Jak trudno było z początku zbyć certyfikaty, które reprezentują ogółowy kapitał pięciu milionów skudi, tak nie można już wątpić o pomyślnym skutku operacyi finansowej teraz, gdy sympatya publiczności stanowczo do tego papieru się zwróciła.

— Gazeta piemoncka zawiera okólnik do członków senatu, w którym ich wzywa prezes senatu, aby nieomieszkali być obecnymi przy otwarciu izb (5. listopada) z powodu ważnych spraw jakie się dyskutować będą na przyszłej sesyi legislacyjnej. *(D. R.)*

Niemce.

(Depesze telegraficzne.)

Kiel, 26. października. Jenerał Hahn przybył tutaj.

Frankfurt, 26. Zgromadzenie związkowe miało nakazać rozwiązanie armii kurheskiej.

Berlin, 26. Dziennik *Deutsche Reform* umieścił korespondencyę z 24. b. m. która zapewnia, że o zmianie ministerstwa niema już mowy wcale, i że elektor zamyśla wkrótce już powrócić do Kassel. Jako pierwszy akt rządu wymieniają: zniesienie konstytucyi i oktrojowanie nowej ustawy wyborczej z systemem dwuizbowym podług której potem dopiero nowa konstytucya ma być ułożoną.

(Kurs giełdy frankfurtskiej z 24. października.)

Met. Austry. 5% — $76^1/_2$; $4^1/_2$% $66^3/_8$. Akcye bank. 1130. Sard $33^1/_4$. Hyszp. 3% — 34. Polskie 300 — $136^1/_2$; 500 — $81^1/_2$.

(Kurs giełdy berlińskiej z 26. października.)

Dobrowolna pożyczka 106. Oblig. długu pań. 85. Akcye bank. $96^1/_2$. Pols. listy zast. $95^3/_4$ L. Pols. 500 — $81^3/_4$; 300—$140^1/_4$ L. Frydrychsdory $13^1/_{12}$. Inne złoto za 5 tal. $10^3/_4$. Austr. bank. $85^1/_3$.

Królestwo Polskie.

(Najjaśniejszy Cesarz Austryacki w Warszawie.)

Warszawa, 20. października. Jego cesarsko-apostolska Mość Najjaśniejszy Cesarz Austryacki *Franciszek Józef I.* wczoraj o godzinie $1^1/_2$ w południe raczył przybyć z Wiednia do Warszawy. — Najjaśniejszy nasz Monarcha przyjmował Jego cesarsko-apostolską Mość w dworcu kolei żelaznej.

Najj. Cesarz Austryacki zaraz po przybyciu oddał wizytę Jej cesarskiej Mości w pałacu Łazienkowskim. Następnie zająć raczył przygotowane dla siebie mieszkanie w pałacu Belwederskim; gdzie przyjętym został przez JO. księcia feldmarszałka Namiestnika Królestwa, na czele uszykowanej przed pałacem warty honorowej, z pułku Ołonieckiego piechoty.

Po godzinie 3 Najj. Cesarz Austryacki obiadował w pałacu Łazienkowskim z Najj. Państwem, gdzie również znajdowali się na obiedzie wszyscy Książęta zagraniczni obecnie bawiący w Warszawie i osoby do ich dworów należące, oraz JJOO. Księstwo Warszawscy.

Wieczorem Najjaśniejszi Państwo, Najjaśniejszy Cesarz Austryacki, Jej C. W. Wielka księżna Olga Mikołajewna, J. K. W. Wielka księżna Alexandra Meklemburgsko-Szweryńska, książę Fryderyk i księżna Ludwika Niderlandzcy, JJ. CC. WW. Wielcy książęta Mikołaj i Michał Mikołajewicze i JO. książę Warszawski, znajdowali się w teatrze w Pomarańczarni, gdzie przedstawiono dwa akta opery *Lunatyczka* i wykonano *tańce perskie*.

Z powodu przybycia N. Cesarza Austryackiego wieczorem miasto zajaśniało rzęsistą illuminacyą.

Jego ces. apostol. Mości towarzyszą: Książę Felix Schwarzenberg fmp. prezes rady ministrów i minister spraw zagranicznych, hr. Grünne jenerał-adjutant, hr. Wrbna major-fligel-adjutant, hrabia O'Donnel major-fligel-adjutant, hr. Schönfeld rotmistrz-adjutant, hr. Buol-Schauenstein, poseł i minister pełnomocny austryacki przy dworze Cesarsko-Rosyjskim.

Turcya.

Oesterreichische Correspondenz z 26go października pisze: Z Liono donoszą nam o wypadkach w Bośnii z dnia 17. b. m. Gdy onegdaj zbliżyły się wojska do miasta Mostar, wypędziła ludność wezyra z miasta. Wezyr cofnął się do swej wili, a podczas gdy lud pozamykał bramy i wyprawił posłanników do Stolacza z wezwaniem, aby tamtejsza ludność postąpiła podobnie, wezyr zgromadził naczelników gmin wiejskich dla naradzenia się z nimi nad tym nadzwyczajnym przypadkiem, który zagraża powtórnem wybuchnięciem insurekcyi.

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe lwowskie z 30. października.)

Lwów. Dziś płacono na naszym targu za korzec pszenicy 19r.48k., żyta 14r., jęczmienia 10r., owsa 6r.7k., hreczki 10r.37k., kartofli 4r.52k.; — cetnar siana kosztował 2r.25k.; — sąg drzewa bukowego sprzedawano po 35r., dębowego 28r., sosnowego 25r. w. w. Mąka, krupy i reszta drobnej sprzedaży w dawniejszych cenach. Słomy, prosa i grochu nie było na targu.

Kurs lwowski.

Dnia 31. października.

W monecie konwencyjnej.	gotówką		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	5	30	5	34
Dukat cesarski	5	35	5	39
Półimperyał zł. rosyjski	9	37	9	41
Rubel śr. rosyjski	1	$51^1/_2$	1	$52^1/_2$
Talar pruski	1	43	1	44
Polski kurant i pięciozłotówk.	1	23	1	24
Galicyjskie listy zastawne za 100 złr.	91	35	92	25
Galicyjskie listy zastawne w kasie Tow. Kredyt. . . .	95	30	96	—

(Kurs wekslowy wiedeński z 26. października.)

Amsterdam $167^1/_2$ l. 2. m. Augsburg $120^1/_2$ p. uso. Frankfurt 120 p. 3. m. Genua $138^1/_2$ p. 2. m. Hamburg 117 p. 2. m. Liworno 117 p. 2. m. Londyn 11.57 p. 3. m. Paryż $142^1/_2$ p. 2. m. Agio dukata ces. $27^3/_4$. Napoleondor. 9.35. Szufryn. 16.40. Agio śrebra $19^7/_8$.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 30. paźdz. Hr. Starzyński Stanisław, z Derewni. — Hr. Dzieduszycki Kazimierz, z Niesłuchowa. — PP. Bogajewski Alex., c. ros radzca nadworny, z Rosyi. — Bochdan Stanisław, z Zadwurza. — Udrycki Adolf, z Choronowa. — Barański Karol, z Chłopczyc. — Karasowski Wacław, z Tetewczyc. — Stanek Józef, z Wiszenki. — Czajkowski Jan, z Kamionki wołoskiej.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 30. paźdz. PP. Andrzejowski Piotr, c. k. starosta obw., do Złoczowa. — Padlewski Alex., do Dołhego. — Matkowski Julian i Morawski Ignacy, do Stanisławowa. — Janiszewski Teofil, do Ubinia. — Łodyński Hieronim, do Milatyna.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 30. października:

Pora	Barometr wmierze wied. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Sredni stan temperatury do g. 6. zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
	'' ''' ''''				
6 god. zr.	27 10 0	+ 2°	+11°	połud.-zachodni	pogoda ⊙
2 god. zr.	27 9 4	+10°	+ 2°	wschodni	pochm.
10 g. w.	27 7 4	+ 7°		„	„ deszcz

TEATR.

Dziś: komedye niem.: „**Richelieu's erster Waffengang**" i „**Die Schwäbin.**"

Wyszedł temi dniami z drukarni Zakładu Ossolińskich Tom I. Poezyi *Stacha Doliny* z ... Wydawca p. Ant. *Kozieradzki* przeznaczył część egzemplarzów rzeczonego dzieła (po 2 zr. m. k.) na korzyść pogorzelców Krakowa, i złożył je w Redakcyi Gazety Lwowskiej. Łaskawa publiczność nabyciem dzieła dwakroć uzacni piękny upominek skromnego dawcy; raz przysługą nieszczęśliwemu miastu, a powtóre dowodem, że umie cenić wdzięk mowy ojczystej i jedną z nowych ozdób w literaturze naszej.

Przeszłego tygodnia w sztuce niemieckiej *Paperl* pozwolił sobie aktor, mówiąc o Rosyi odmienić słowa tekstu, i podsunąć wyrazy ubliżające nietylko godności szlachetnego naszemu Państwu sprzymierzeńca, ale nawet uczuciu zwykłej przyzwoitości. Publiczność swawolą tą aktora niemile została zrażoną, i mało ją obchodzi że uległ sądowi i odpowiedniej pokucie; ale autor sztuki dramatycznej ubolewać musi, że artysta komiki nie czując powołania sceny, zamiast przypożyczać słowom autora z natchnienia pisanym, ciała, życia i barwy rzeczywistej, sam siebie przeobraża w poetę, i spotwarza scenę błyskotką uliczną dowcipu własnego.

Dziennik rządowy praw krajowych wydawany we Lwowie w języku osobno polskim a osobno halicko-ruskim, z tekstem obok niemieckim sprzedaje się w Ekonomacie krajowej dyrekcyi finansów, arkusz drukowany po 1 kr. w śrebrze.

Główny Redaktor **M. Szczeniawa Sartyni.**

Z c. k. galic. Drukarni rządowej.